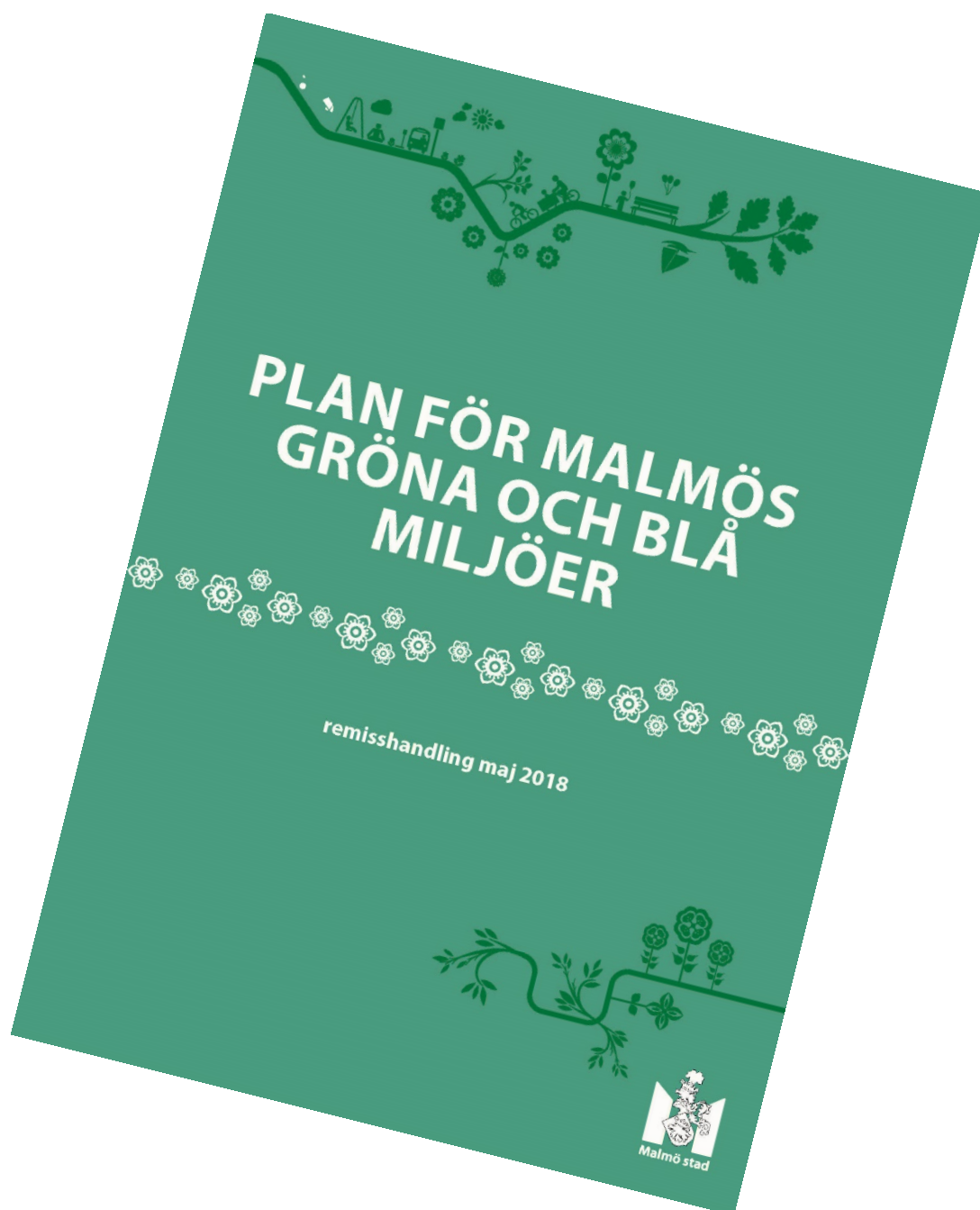

Plan för Malmös gröna och blå miljöer
Samrådsredogörelse

Stadsbyggnadskontoret, fastighets- och gatukontoret
Februari 2019

Innehållsförteckning

Remissförfarandet.....	3
Återkommande och principiella synpunkter.....	4
Arbetsmarknads- och socialnämnden.....	5
Fritidsnämnden	6
Förskolenämnden	7
Grundskolenämnden.....	8
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden	10
Stadskontoret.....	11
Kulturnämnden	15
Miljönämnden	16
Servicenämnden	25
MKB Fastighets AB	29

Remissförfarandet

Plan för Malmös gröna och blå miljöer har efter beslut i tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden skickats ut till övriga nämnder och flertalet kommunala bolag och förbund. Nedanstående tabell visar vilka som fått planen på remiss och vilka som har inkommit med synpunkter på planen. Synpunkterna har hanterats för varje remissinstans. Dessutom har några återkommande och principiella synpunkter sammanfattats inledningsvis.

Tabell 1. Remissinstanser och svar

Arbetsmarknads- och socialnämnden	Synpunkter
Fritidsnämnden	Synpunkter
Funktionsstödsnämnden	Ej svar/ inga synpunkter
Förskolenämnden	Synpunkter
Förtroendenämnden	Ej svar/ inga synpunkter
Grundskolenämnden	Synpunkter
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Ej svar/ inga synpunkter
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden	Synpunkter
Kommunstyrelsen/ stadskontoret*	Synpunkter
Kulturnämnden	Synpunkter
Miljönämnden	Synpunkter
Revisorskollegiet	Ej svar/ inga synpunkter
Servicenämnden	Synpunkter
Valnämnden	Ej svar/ inga synpunkter
Överförmyndarnämnden	Ej svar/ inga synpunkter
Malmö Stadshus AB	Ej svar/ inga synpunkter
Boplats syd AB	Ej svar/ inga synpunkter
Malmö Kommuns Parkerings AB	Ej svar/ inga synpunkter
Malmö Live Konserthus AB -	Ej svar/ inga synpunkter
Malmö Stadsteater AB	Ej svar/ inga synpunkter
Minc i Sverige AB	Ej svar/ inga synpunkter
MKB Fastighets AB	Synpunkter
Parkeringsövervakning i Malmö AB	Ej svar/ inga synpunkter
Vagnparken i Skåne AB	Ej svar/ inga synpunkter
Copenhagen - Malmö Port AB	Ej svar/ inga synpunkter
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	Ej svar/ inga synpunkter
Malmö Opera och Musikteater AB	Ej svar/ inga synpunkter
Medeon AB -	Ej svar/ inga synpunkter
Skånes Dansteater AB	Ej svar/ inga synpunkter
Sydvatten AB -	Ej svar/ inga synpunkter
Sysav AB -	Ej svar/ inga synpunkter
Räddningstjänsten syd	Ej svar/ inga synpunkter
VA Syd	Ej svar/ inga synpunkter

Återkommande och principiella synpunkter

Att det är oklart vad som behandlas i vilken plan och hur relaterar olika typer av planer till varandra.

Det handlar till exempel om att det finns resultatmål i grönblå plan som hör hemma i andra planer. Överlappningen har lösts genom att alla resultatmål som handlar om sådant som behandlas i andra kommunövergripande styrdokument har tagits bort med hänvisning till relevant plan.

Att vissa av resultatmålen inte är mätbara.

Det finns inte tillräckligt underlag för att formulera mätbara resultatmål i alla delar. Detta problem har lösts genom att hänvisa till att mätbara mål ska tas fram inom ramen för kommande handlingsplaner.

Att det är oklart hur genomförandet ska ske

Flera av remissinstanserna har läst remissutgåvan av planen som om den var en plan av samma typ som Grönplan för Malmö från 2003. Några anser att planen borde innehålla fler detaljerade mål. Andra anser att planen inte tar tillräcklig hänsyn till nämndernas förmåga att genomföra planen. Detta problem har lösts genom att genomförandekapitlet har flyttats fram och förtydligats så att det framgår att det är nämnderna som utformar handlingsplaner, budgeterar och genomför aktiviteter inom ramen för nämndernas uppdrag.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att förslaget till Plan för Malmös gröna och blå miljöer på ett bra sätt sammankopplas med befintliga planer och strategier inom Malmö stad. Bland annat till Malmös översiktsplan, kommunfullmäktiges mål och de globala och nationella målen om hållbarhet och miljö genom Agenda 2030.

I planen beskrivs hur gröna och blå miljöer kan bidra till en god hälsa. I Malmö finns det stora demografiska skillnader vilket ger effekter på Malmöbornas hälsa och välbefinnande. Arbetsmarknads- och socialnämnden understryker bland annat betydelsen av närhet till gröna och blå miljöer i områden som präglas av en hög trångboddhet. Nämnden anser därför att det kan behöva prioriteras och satsas extra i olika delar av staden gällande utvecklingen och tillgången till dessa miljöer.

Olika delar av staden har olika gröna och blåa värden, i planen nämns att de östra och södra delarna av Malmö är mer utsatta för trafikbuller vilket har en negativ effekt på människor. Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att stadens olikheter bör beaktas i prioriteringen och utvecklingen av stadens offentliga miljöer.

Arbetsmarknads och socialnämnden anser att ambitionen kring Malmöbornas deltagande i utvecklingen av stadens olika miljöer är god. Bland annat genom att deltagandet kan bidra till att skapa band mellan olika grupper, ett starkare socialt nätverk och därmed en stärkt förankring i samhället vilket i bästa fall kan leda till ett närmande av exempelvis arbetsmarknaden.

Svar på synpunkt i remiss

Planen gör inte den prioritering som Arbetsmarknads- och socialnämnden efterfrågar. Den typen av prioriteringar ska istället göras i efterföljande handlingsplaner på nämnds nivå.

Fritidsnämnden

1. Ett av planens fyra inriktningsmål är att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande. I beskrivningen av inriktningsmålet påtalas det till exempel att barn och äldre med nedsatt rörlighet har behov av parker, naturområden och vattenmiljöer i sina vardagsmiljöer så att de lätt kan ta sig dit, och att barn som har tillgång till varierade utemiljöer med träd, buskar och annan natur har bättre möjligheter till lek och fysisk aktivitet.

Det påtalas att många parker är anlagda för andra typer av aktiviteter än de som efterfrågas idag, och att det till exempel finns en efterfrågan på platser för spontanidrott. I övrigt saknas hänvisning till gröna ytor för organiserad och spontan idrott. Den typen av gröna ytor bör uppmärksammas som viktiga för att uppnå inriktningsmålet att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande.

Svar på synpunkt i remiss

Denna synpunkt är redan beaktad genom resultatmålet ” Malmös gröna och blå miljöer har en storlek, form och utformning som är anpassad för att uppnå en hög kvalitet och tillgänglighet för olika typer av brukare, olika tillfällen och årstider”.

2. Detsamma gäller för de resultatmål som preciserar inriktningsmålet om att främja malmöbornas hälsa och välmående. Under Parker, naturområden och urbant vatten nämns inte tillgången till gröna spontanidrottsytor, och under Kvartersmark nämns varken tillgången till gröna spontanidrottsytor eller gröna ytor för organiserad idrott. Det bör finnas resultatmål om att Malmöborna ska ha tillgång till gröna ytor särskilt avsedda för idrott och annan fysisk aktivitet inom rimliga avstånd från bostad, arbete och övrigt vardagsliv.

Svar på synpunkt i remiss

Synpunkten har beaktats genom ett ytterligare resultatmål under ”kvartersmark”.

3. I beskrivningen av inriktningsmålet om att klimatanpassa Malmö står det att befintliga gröna ytor med små insatser kan byggas om för att ytterligare fördröja dagvattenavrinningen (s. 15). Ett tydligt exempel på lämpliga sådana ytor som kan lyftas fram är stora, gröna idrottsytor.

Svar på synpunkt i remiss

Resultatmål som berör skyfallsfrågor har lyfts bort från planen med hänvisning till Skyfallsplanen.

4. Det bör refereras till det av tekniska nämnden antagna Program för aktiva mötesplatser, förslagsvis under rubriken Utgångspunkter. Planen och programmet överlappar varandra med avseende på planens inriktningsmål om att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande, och programmets ena utgångspunkt folkhälsa. I programmet refereras det till befintlig grönplan.

Svar på synpunkt i remiss

Program för aktiva mötesplatser är att betrakta som en handlingsplan kopplad till plan för Malmös gröna och blå miljöer.

Förskolenämnden

Förskolenämndens verksamhet bidrar till stadens utveckling genom att barnen är med i utvecklingen och kan bli ambassadörer för en hållbar utveckling. Förskolan ska enligt läroplanen lägga stor vikt vid miljö- och naturvårdsfrågor. Verksamheten ska hjälpa barn att förstå hur vardagsliv och arbete kan utformas så att det bidrar till en bättre miljö både nu och i framtiden. Genom att arbeta med grundläggande värden i förskolan sker ett integrerat arbete med hållbarhet.

Det är viktigt att barnen tillåts ta plats i staden. Samtidigt kräver utvecklingen av Malmö att en tät stad växer fram där många intressen kan samsas. I takt med att utrymmet ska räcka till flera så ökar kostnaderna för mark. Kostnaderna för att skapa bra utomhusmiljöer för barnen har ökat kraftigt de senaste åren. Förskolenämnden strävar efter att skapa bra utemiljöer samtidigt som bemanning och inomhusmiljöer också måste prioriteras. Det ska framhållas att ett fortsatt samarbete och utvecklad samverkan mellan förvaltningarna och inom området erfordras för att uppnå en hållbar plan för gröna och blåa miljöer.

Förskolenämnden ser flera fördelar med samnyttjandet av gröna och blåa ytor, då dessa ytor kan användas som en pedagogisk resurs, ökad delaktighet samt uppmuntra till lek och rörelse vilket bidrar till en ökad inlärningsförmåga och motoriska färdigheter. Parker som är placerade precis vid förskolor uppmuntrar till en hälsosam och aktiv livsstil. I den täta staden kan samutnyttjande av park och förskola ibland vara det enda sättet att få plats med de ytor som krävs för en kvalitativ förskolemiljö.

Svar på synpunkt i remiss

Hela planen bygger på tanken att ytor ska samutnyttjas, men samutnyttjande är ett medel inte ett mål. Därför tas det inte upp specifikt.

Förskolenämnden ser gärna att avsnittet som handlar om konsekvenser och målkonflikter fördjupas och analyseras mer. Till exempel är det ett problem att de finansiella och kompetensmässiga förutsättningarna för nämndernas arbete knappt berörs i underlaget. Med de krav som idag ställs på förskolornas utemiljöer kommer det krävas närmare utredning av ekonomiska konsekvenser för planens genomförande, särskilt för de förvaltningar som kommer att bära de största kostnaderna på lång sikt.

Det bör göras en konsekvensanalys och en ekonomisk beräkning av vad planens förverkligande innebär för de nämnder som berörs. I en del fall kan det mycket väl vara så att det är en annan nämnd än den enligt planen ansvariga som i slutändan får det största ekonomiska och praktiska ansvaret. Resultatet av planen kan alltså bli att förskolenämnden inte har möjlighet att påverka beslut som får mycket stora konsekvenser på nämndens budget och ekonomi. Det är därför av stor vikt att de finansiella och kompetensmässiga förutsättningarna för nämndernas arbete utreds innan handlingsplanen antas.

Svar på synpunkt i remiss

Planen beskriver mål och inte medel. I samband med att planen antas är tanken att kommunfullmäktige ska ge samtliga berörda nämnder i uppdrag att ta fram handlingsplaner och aktiviteter som kan svara upp mot resultatmålen i planen. Planen föreslår alltså inga åtgärder. Ekonomiska beräkningar bör istället göras i samband med framtagande av aktiviteter och handlingsplaner på nämnds nivå. Nämnderna har i uppdrag att avväga planens mål mot andra mål inom nämndernas verksamhet.

Grundskolenämnden

Kommunfullmäktige har beslutat att plan för Malmös gröna och blåa miljöer ska tas fram. Fastighets- och gatukontoret har översänt underlag för kännedom och eventuellt yttrande gällande plan för Malmös gröna och blåa miljöer till övriga nämnder och bolag. I remissunderlaget presenteras hur Malmö stad väljer att utforma och utnyttja sina gröna och blåa miljöer genom att använda det till rekreation, som pedagogisk resurs, till samnyttjande med mera. Remissen redovisar enligt Malmös översiktsplan en nära, funktionsblandad och tätare stad som samtidigt ska fortsätta bygga upp en stark och funktionell blågrön infrastruktur som gynnar ekosystemtjänster och biologisk mångfald.

Grundskolenämnden ställer sig positivt till ett fortsatt fokus på att tillgodose Malmö stads gröna och blåa miljöer eftersom ett sådan fokus bidrar till att främja god hälsa hos eleverna och ökat samnyttjande av grönytor och skolgårdar.

Genomförande av planen

- Grundskolenämnden vill framhålla att ett fortsatt samarbete och utvecklad samverkan mellan förvaltningarna och inom området erfordras för att uppnå en hållbar miljöplan för gröna och blåa miljöer.

Svar på synpunkt i remiss

Planen kommer att föreslå den typen av samverkan och att detta ska ledas från tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden för att samordna nämndernas aktiviteter och handlingsplaner som ska svara upp till planens resultatmål.

- Grundskolenämnden ser gärna att det finns en konkret genomförandeplan för att uppnå uppsatta resultatmål. Grundskolenämnden bedömer att grundskoleförvaltningens lokalprogram som bland annat beskriver hur skolgårdarna bör vara utformade är i enlighet med planen för Malmös gröna och blåa miljöer särskilt gällande att främja invånarnas hälsa och välbefinnande.

Svar på synpunkt i remiss

Planens beskriver mål och inte medel. När det gäller grundskolor är det servicenämnden (Stadsfastigheter) i samråd med grundskolenämnden som förväntas ta fram en handlingsplan för genomförandet.

- Vidare bedömer grundskolenämnden att konsekvens- och målkonflikter som beskrivs i dokumentet bör och kan analyseras djupare. Denna fördjupning är av vikt för att klargöra vilka förutsättningar det finns idag och vilka utvecklingspunkter som anses mest aktuella.

Svar på synpunkt i remiss

Enligt planen ska nämnderna göra avvägningar. Det är därför först i detta skede som konsekvenser och målkonflikter blir riktigt tydliga.

Samnyttjande

- Grundskolenämnden ser flera fördelar med samnyttjandet av gröna och blåa ytor, då dessa ytor kan användas som en pedagogisk resurs, ökad delaktighet samt uppmuntra till lek och rörelse vilket bidrar till en ökad inlärningsförmåga och motoriska färdigheter. Parker som är placerade precis vid skolor uppmuntrar till en hälsosam och aktiv livsstil vilket i sin tur bidrar till ytterligare positiva effekter så som lägre BMI och ökad motivation.

Ett gott exempel är Hyllievångsskolan som har en diffus gräns mellan skolgård och park. Detta innebär att eleverna kan utnyttja parken så väl under som efter skoltid för både lek och rekreation.

- Närheten till havet är en stor tillgång. Dock upplevs det som att ytorna behöver göras mer tillgängliga för att kunna integrera skolorna bättre med de blåa miljöerna. Ökad tillgänglighet och ökad säkerhet intill de

blå miljöerna kan ge ökad möjlighet att profilera kommande havsnära skolor kring havsmiljö och marint liv.

- En ytterligare fördel med samnyttjande och samplanering finns inom skyfalls- och dagvattenhantering. På Söderkullaskolan pågår klimatanpassning av skolgården för ökad beredskap i händelse av stora regnmängder i samband med detta utvecklas även skolgården till mer grön och variationsrik miljö. Grundskolenämndens bedömning är att denna typ av samverkan borde utvecklas vidare och utföras även inom andra berörda geografiska områden.

- Sammanfattningsvis ställer sig grundskolenämnden positiv till ett fortsatt utvecklingsarbete i samverkan med övriga förvaltningar för att kunna tillgodose Malmöbornas behov av de gröna och blåa miljöerna som finns i Malmö. Ett fortsatt fokus bör hållas på samnyttjande och av dessa miljöer.

Svar på synpunkt i remiss

Planens beskriver mål och inte medel. Samutnyttjande är ett medel för att nå planens mål.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden är generellt positiva till förslaget om plan för Malmös gröna och blå miljöer. Nämnden anser att målgruppen: äldre, sjuka och fysiskt funktionsnedsatta Malmöbor har berörts på ett bra sätt utifrån att de många gånger har svårare att ta sig till de gröna och blå miljöerna samt att de kan utgöra riskgrupper vid värmeböljor.

Nämnden önskar däremot ett antal tillägg:

- På sidan 19, i anslutning till första resultatmålet under inriktningsmål: Att främja Malmöbornas hälsa och välbefinnande, ett tillägg om att det även är av stor vikt att parker, grönområden, naturområden och urbana vattenmiljöer i så stor utsträckning som möjligt ska kunna nås med kollektivtrafik och angöras med taxi/färdtjänst. Ambitionen om rimligt avstånd och utan barriärer är bra, men många inom nämndens målgrupp kan ha svårigheter att ta sig till gröna och blåa miljöer till fots eller cykel trots ett kort avstånd.

Svar på synpunkt i remiss

Vi har inte möjlighet att arbeta med kollektivtrafik inom planen. När det gäller angöring med taxi/färdtjänst så är de flesta områden tillgängliga. I de fall det saknas angöringsmöjlighet så är det i de flesta fall relativt enkelt att ordna. Frågan tas därför inte upp i planen.

- På sidan 19, efter första meningen i resultatmålet under inriktningsmål: Att stärka Malmöbornas delaktighet och deltagande, tillägget: ”till exempel genom nya modeller för upplåtelse av mark”. Markupplåtelser, till exempel för odling, kan vara en möjlig väg för delaktighet och deltagande, gärna över generationsgränser.

Svar på synpunkt i remiss

Det är en relevant synpunkt, men det är inte nödvändigt att expandera planen genom fler exempel.

- På sidan 26, i det andra stycket, ser nämnden gärna att ytterligare exempel ges på målkonflikter inom de gröna och blå miljöerna. Till exempel att naturvårdsinsatser eller klimatanpassning kan leda till sämre framkomlighet för personer med gånghjälpmedel. Detta för att illustrera att tillgänglighet kan vara en del av målkonflikter på området.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är justerat i planen.

Stadskontoret

Stadskontoret ser positivt på arbetet att se över Malmö stads nuvarande grönplan från 2003. Grönplan för Malmö (godkänd av kommunfullmäktige den 15 maj 2003) innehåller en grönpolicy och preciserade mål, indelade i generella mål, rekreativa mål och biologiska mål. Strategin för att uppnå målen sammanfattas i ett antal punkter, bland annat att: säkerställa befintliga värdefulla grönytor; utveckla befintliga grönytor med potentiella rekreativa kvaliteter; anlägga nya grönytor i bristområden; samt förbättra tillgängligheten till befintliga grönytor. Grönplanens strukturförslag visar att det är möjligt att bygga upp sammanhängande gröna nätverk av stråk och områden, att ytterligare 19 % av kommunens mark säkerställs som grönyta och att ett antal områden med likartad biotopsammansättning och struktur utvecklas i kommunen. Förslagen i grönplanen från 2003 är långsiktiga.

Stadskontoret vill framföra att det skulle vara informativt och kunskapsberikande att, vid utvecklandet och antagandet av en ny plan, utgå ifrån en utvärdering och analys av den nuvarande grönplanen och av genomfört arbete under perioden 2003–2018. Hur har andelen grönyta i Malmö utvecklats under den gångna femtonårsperioden? Hur ser läget i Malmö ut 2018, jämfört med 2003? Vilka erfarenheter och lärdomar finns och hur kan dessa bidra till arbetet framöver?

Svar på synpunkt i remiss

Det är en relevant synpunkt. På ett övergripande plan finns kunskapen om att grönytor har minskat något i befintlig miljö på grund av förtätning. I utbyggnadsområden har det tillkommit grönytor. Att se till tillgången på grönytor på allmän plats och på kvartersmark är relativt tidskrävande eftersom det kräver analys av flera olika typer av dokument och eventuellt satellitbilder. En sådan analys kan ligga till grund för revideringen av planen. Men det är inte nödvändigt att senarelägga planens antagande för att ta fram ett sådant underlag.

Föreliggande Förslag till Plan för Malmös gröna och blå miljöer utgör ett led i arbetet med att förverkliga kommunens övergripande mål om en tät och grön stad. Planen baseras på kommunfullmäktiges mål, översiktsplanen och miljöprogrammet. Stadskontoret ser härvid ett behov av att relationen mellan Plan för Malmös gröna och blå miljöer och de styrdokument vars mål den relaterar till och ska förverkliga tydliggörs. Stadskontoret understryker att en struktur för målkedjan behöver tydliggöras.

Svar på synpunkt i remiss

Planen ansluter till såväl KF-mål som mål i översiktsplanen. Dessutom ansluter planen till nationella miljömål och de globala hållbarhetsmålen. Det går därför inte att visa på en enkel målkedja.

I enlighet med ”Riktlinjer för utformning av Malmö stads styrdokument” har planförslaget en målstruktur med inriktningsmål och resultatmål. Enligt riktlinjerna ska resultatmål: ange vilka resultat organisationen vill uppnå; vara väldefinierade, konkreta och tidsatta; gå att följa upp; och utgå från medborgare, elever, klienter, vårdtagare eller kunder. Av riktlinjerna framgår det också att det är viktigt att ansvar och organisation tydliggörs i styrdokumentet. Stadskontoret noterar, i enlighet med riktlinjerna, att resultatmålen i planförslaget behöver tidsättas samt att ansvar och organisation behöver tydliggöras. Planens tidshorisont behöver synliggöras, det vill säga planens livslängd. Likaså ser stadskontoret att avsnittet om uppföljning och utvärdering behöver förtydligas.

Svar på synpunkt i remiss

Resultatmålen är i flera fall inte möjliga att tidsätta med den information vi har idag. Därför anser vi att det är en bättre strategi att låta nämnderna påbörja arbetet med handlingsplaner och inom ramen för dessa handlingsplaner föreslå konkreta och uppföljningsbara mål. Med ett bättre underlag kan planen revideras under mandatperioden 2019-2022. Vi ser det som en bättre strategi i jämförelse med alternativet att skjuta på planens antagande till dess att uppföljningsbara mål har formulerats.

Stadskontoret ser positivt på att arbetet med Malmös gröna och blå miljöer knyts samman i dokumentet och understryker vikten av att Malmö stads förvaltningar arbetar förvaltningsövergripande med frågorna för att komplettera varandra och för att kunna identifiera och utveckla eventuella synergier.

Synpunkter som rör kapitel 2 och 3

Kapitel 2

Stadskontoret saknar en beskrivning av havets betydelse för malmöbornas hälsa och välmående. Närheten till och tillgången till havet och dess betydelse för rekreation och hälsa behöver synliggöras bättre avsnittet i avsnittet ”Gröna och blå miljöer bidrar till hälsa och välmående”.

Svar på synpunkt i remiss

Det framgår redan i avsnittet Hav och kust.

Stadskontoret konstaterar att trygghet och upplevelse av trygghet i Malmös gröna och blå miljöer är frågeställningar som inte berörs i planen. Det är viktigt att dessa frågor hanteras i det kommande arbetet med de gröna och blå miljöerna i kommunen.

Svar på synpunkt i remiss

Planen har justerats så att det framgår att trygghet är en viktig del av gröna och blå miljöers tillgänglighet.

Kapitel 3

Stadskontoret ser gärna att planens relation till befintliga styrdokument framgår i kapitel 3 där inriktningsmålen preciseras med resultatmål formulerade med utgångspunkt från de miljöer där de ska förverkligas. Det är inom dessa områden och miljöer som flera av frågorna redan idag hanteras i exempelvis skyfallsplan, dagvattenplan, naturvårdsplan och trädstrategi. Befintliga styrdokument som hanterar respektive fråga inom föreslagna inriktnings- och resultatmålen skulle kunna framgå tydligare i kapitlet för att på så sätt visa kopplingen mellan planen och andra styrdokument och uppdrag.

Svar på synpunkt i remiss

Planen har justerats så att det framgår att planen har nära anknytning till andra kommunövergripande styrdokument. De resultatmål som hanteras i andra styrdokument har tagits bort.

Parker, naturområden och urbant vatten

Stadskontoret saknar ett resultatmål om urbana vattenmiljöer, under inriktningsmålet ”Att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande”.

Svar på synpunkt i remiss

De urbana vattenmiljöerna omfattas i samtliga resultatmål om de gröna och blå miljöerna.

Ett resultatmål skulle kunna handla om kvalitetsaspekten av urbant vatten och frågor om skötsel/renhållning och att motverka nedskräpning avseende till exempel Malmös kanaler.

Svar på synpunkt i remiss

Frågor som rör vattenkvalitet hanteras bättre i andra planer.

Stadskontoret ser gärna att inriktningsmålet ”Att stärka malmöbornas delaktighet och deltagande” kompletteras med ett resultatmål om att ökad kunskap och höjd medvetenhet hos malmöborna ska

prioriteras i arbetet för att främja ett gemensamt ansvarskännande för parker, naturområden och urbant vatten (jfr resultatmål i avsnittet Hav och kust).

Svar på synpunkt i remiss

Planen har inte justerats efter denna synpunkt då det inte anses tillräckligt relevant för ett ytterligare resultatmål.

Hav och kust

Stadskontoret saknar kvalitetsaspekten i resultatmålet under inriktningsmålet ”Att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande”. Malmöbornas upplevelse av bad och rekreation på-verkas i hög grad av tillgången till ren kust och hav. Skötsel, renhållning och en god badvattenkvalitet har stor betydelse för att kunna nå inriktningsmålet om att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande.

Svar på synpunkt i remiss

Planen behandlar mål, inte medel. De aspekter som tas upp täcks av resultatmålet ” Malmös offentliga gröna och blå miljöer har en storlek, form och utformning som är anpassad för att uppnå en hög kvalitet och tillgänglighet för olika typer av brukare, olika tillfällen och årstider.”

Stadskontoret ser positivt på att resultatmål om att öka malmöbornas medvetande och kunskap om havet och dess värde, finns med i planförslaget.

Stråk och kopplingar

Många stråk har en naturlig fortsättning ut i landskapet och flera av de gröna stråken har en fortsättning in i grannkommunerna (Burlöv, Staffanstorp, Svedala och Vellinge). Frågorna har därför även ett regionalt perspektiv och betydelsen av regional samverkan skulle kunna nämnas i avsnittet.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är en fråga för en senare plan. Eftersom planen inte har utformats i samarbete med näraliggande kommuner är det inte möjligt att behandla ett regionalt nätverk av gröna stråk.

Avslutande kommentarer

Gröna miljöer utgör, tillsammans med bebyggelse, gator och vatten, en av stadens grundläggande byggstenar. Parker, kanaler, koloniområden, trädgårdar, kyrkogårdar och alléer ger identitet och karaktär åt staden och bidrar till att göra den trevlig och attraktiv att bo och verka i. Gröna stadsdelar är ofta populära att bosätta sig i och företag söker sig gärna till områden där de kan locka arbetskraft med en trevlig arbetsmiljö. Stadens parker och natur bidrar till ett mer hälsosamt och behagligt stadsklimat genom att rena luften från föroreningar, utjämna temperatursvängningar, dämpa vind, höja luftfuktigheten och fungera som ett filter som tar upp damm och stoft från luften. De gröna miljöerna har stor betydelse för människors hälsa. Områden för lek, promenader, naturupplevelser, idrott, solbad, kulturevenemang och avkoppling i gröna och blå tätortsmiljöer är viktiga för trivsel och välbefinnande.

Malmö befinner sig i ett expansivt skede med snabb utbyggnadstakt och hård konkurrens om marken. Stadskontoret anser att det därför är angeläget att kommunen formulerar mål och riktlinjer för arbetet med de gröna och blå miljöerna. När staden expanderar är det viktigt att tidigt ta ställning till vilken mark som skall utnyttjas för att utveckla den gröna och blå strukturen så att det finns en beredskap för att möta framtidens gröna och blå behov. Kommunstyrelsen menar att en medveten, långsiktig och strategisk grön- och blåplanering är viktig för att det ska vara möjligt att sätta den planerade exploateringen i relation till befintlig och önskvärd framtida grön- och blåstruktur.

I likhet med andra sektorsprogram, är Förslag till Plan för Malmös gröna och blå miljöer inte en självständigt reglerande markanvändningsplan utan utgör ett underlag till bland annat översikts- och

detaljplaner där avvägningar görs mot andra intressen. Därigenom markeras att de intentioner och förslag som framförs i planen kan genomföras endast i den takt och omfattning som de ekonomiska förutsättningarna medger och med avvägning mot andra resursbehov och intressen.

Eftersom planförslaget är en del av kommunens fysiska planering bör möjligheten att inkludera planen i den kommande aktualiseringen av översiktsplanen beaktas.

Svar på synpunkt i remiss

Planen är tidsmässigt inte synkroniserad med översiktsplanen. Därför är det bättre att fatta beslut om planen nu och i ett senare skede pröva om planen kan integreras i översiktsplanen.

Kulturnämnden

Yttrandet följer förslaget disposition i de delar där Kulturnämnden har synpunkter.

Kulturnämnden menar att Malmös plan för gröna och blå miljöer är väl genomarbetad och disponerad. De gröna och blå miljöernas kulturmiljövärden redovisas och beaktas.

Kulturnämnden vill i sammanhanget lyfta fram och tydliggöra de folkbildande och pedagogiska aspekterna i det arbete som Kulturförvaltningen bidrar med för att uppnå både lokala och nationella mål om hållbarhet och miljö kopplat till de gröna och blå miljöerna: Genom det nya Marinpedagogiska centret och det kommande naturum Öresund på Ribersborgsstranden samt genom Malmö Museers naturpedagogiska arbete och Akvariet. Det handlar om lärande, kunskap och beteendeförändring, om de gröna och blå frågorna både ur ett globalt och lokalt perspektiv.

När det gäller kulturmiljöfrågorna lämnar kulturnämnden följande synpunkter.

På s. 11 under avsnittet Kvalitet anges att ”Ny- och omgestaltning av parker måste göras lyhört gentemot olika brukargrupper.” Denna lyhördhet bör givetvis gälla även existerande kulturmiljöer.

Svar på synpunkt i remiss

Det framgår under avsnittet ”kulturmiljövärden” längre ner på samma sida.

S. 19, under Inriktningsmålet: Att stärka malmöbornas delaktighet och deltagande, bör det under Resultatmål även tilläggas att de genom kunskap om sin lokalhistoria vad gäller gröna och blå miljöer får en förstärkt lokal identitet och värna områdets olika värden.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är en möjlig utveckling av planen. Men i dagsläget behöver kulturförvaltningen ta fram handlingsplaner för att påbörja arbetet med att identifiera kulturhistoriska värden i de gröna och blå miljöerna. Först därefter kan det bli aktuellt att ta upp ett mål om att stärka malmöbornas kunskap om sin lokalhistoria.

S. 20 och 21 under inriktningsmålen: Att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande kan man under Resultatmål även tillägga att äldre, planerade trädmiljöer ersätts med nya träd då de befintliga dör och tas bort.

Svar på synpunkt i remiss

Förslaget beskriver en åtgärd och planen beskriver endast mål. Åtgärder av olika slag för att svara upp till resultatmålen ska tas fram av nämnderna i nästa skede när planen är antagen.

S. 23, avsnittet Hav och kust, angående strandängarna kan tillföras att de utgör några av kommunområdets äldsta kulturmiljöer genom sin långvariga historiska betes- eller slätterhävd.

Svar på synpunkt i remiss

Planen har justerats.

s. 26, avsnittet Konsekvenser och målkonflikter, här kan tilläggas att gröna och blå kulturmiljöer oftast är platsspecifika och att de inte, likt t.ex. biologiska värden, kan ersättas av nya, liknande miljöer på annan plats.

Svar på synpunkt i remiss

Planen har justerats.

Miljönämnden

Miljönämnden anser att uppdraget, som stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden fått av kommunstyrelsen, är av stor vikt.

Målsättningen med Plan för Malmös gröna och blå miljöer (planen) är enligt uppdraget att

”förtydliga översiktsplanens strategier avseende de gröna frågorna, säkerställa tillgången på gröna miljöer och ta fram genomförandestrategier för att få staden grönare”. Vidare ska planen även ”föreslå åtgärder för att höja kvaliteten och användbarheten av stadens gröna miljöer och att bättre tillvarata grönskans förmåga att producera ekosystemtjänster”.

I Riktlinjer för utformning av Malmö stads styrdokument framgår det att en plan talar om vad man vill uppnå och vilka metoder som ska användas. Planen har en något högre detaljeringsgrad än ett program och det ska vara möjligt för en verksamhet att skriva en handlingsplan utifrån planen. En plan ska innehålla inriktningsmål och resultatmål. Resultatmål ska vara väldefinierade, konkreta och tidsatta samt gå att följa upp.

Denna plans inriktnings- och resultatmål svarar upp mot vad man vill uppnå, även om metoderna ofta är mycket översiktligt beskrivna. Däremot är inget av resultatmålen tidsatta och få är så pass väldefinierade att de går att följa upp.

Svar på synpunkt i remiss

Planen har reviderats så att resultatmål är tidsatta och konkreta i de fall där det finns etablerade och välförankrade mätmetoder. I vissa fall saknas däremot etablerade och välförankrade mätmetoder vilket innebär att det inte är möjligt att formulera tidsatta och uppföljningsbara mål. I dessa fall krävs att berörda nämnder först tar fram handlingsplaner för att nå målen, därefter kan Plan för Malmös gröna och blå miljöer revideras med tidsatta och väldefinierade mål. Syftet med detta är att säkerställa att de mål som anges i planen är välförankrade i de nämnder som berörs. Planen har reviderats med tillägget att den ska revideras varje mandatperiod, förslagsvis i samband med översiktsplanen.

Vi har valt att *inte* ta med nämndernas aktiviteter under resultatmål med motivet att det är *effekterna* av nämndernas aktiviteter som är resultatet.

I uppdraget från kommunstyrelsen angavs även att planen skulle omfatta både planering och förvaltning av stadens gröna miljöer. Planen är otillräcklig ur två avseenden i relation till detta. För det första anger planen att det är tekniska nämnden som är ansvarig för genomförandet. Det bör kompletteras med stadsbyggnadsnämnden för att säkerställa att planen beaktas under hela planeringsprocessen. För det andra saknar planen i princip förvaltnings- och skötselperspektivet.

Svar på synpunkt i remiss

Första punkten – planen anger *inte* att tekniska nämnden är ansvarig för genomförandet, utan att det är berörda nämnder. Många av stadens nämnder ansvarar för planens genomförande. Däremot ska planen förtydliga att ansvaret för samordningen av genomförandet ska ligga på både tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, vilket har justerats i planen.

Andra punkten - planens fokus är mål, inte medel. I många fall är förändrade förvaltningsmetoder ett medel för att uppnå de angivna målen. Men beskrivningen av dessa medel hör hemma i de efterföljande handlingsplanerna.

Ansatsen att basera planen på ett antal viktiga ekosystemtjänster uppskattas, liksom att kapitlen är indelade efter miljö för förverkligande. Det är också en fördel att planen är kortfattad och lättläst.

På flera ställen i planen används antal träd och krontäckning synonymt med grönska. Det är otillräckligt och begränsande, även andra typer av grönska ska omfattas. Till exempel i inledningen och i första inriktningsmålet för gator och torg.

Svar på synpunkt i remiss

Planen tar sikte på det som är viktigast och svårast att åstadkomma. Att plantera träd i befintliga stadsmiljöer så att krontäckningen ökar är både svårast och viktigast att åstadkomma på stadens gator och torg. Det finns ett stort antal andra åtgärder som är både meningsfulla och viktiga att göra, till exempel att öka mångfalden av gräs och örter under träden. Men dessa detaljer är med avsikt utelämnade för att hålla planens fokus på de mest centrala målen. Dessutom är det relativt enkelt att arbeta med en mångfald under trädkronorna så snart träden är på plats.

Vidare saknas det fjärde inriktningsmålet på alla områden utom "Parker". Miljönämnden ifrågasätter därför hur detta inriktningsmål ska kunna uppnås? Är det enda sättet att bidra till detta inriktningsmål, att öka delaktigheten gällande just parker? Utformningen av kvartermark så att den bidrar till målen om till exempel ett klimatanpassat Malmö, kräver mer delaktighet och deltagande av privata fastighetsägare.

Svar på synpunkt i remiss

Avsikten med inriktningsmålet "Att stärka malmöbornas delaktighet och deltagande" är att betona malmöborna som medborgare. Fastighetsägarna är viktiga för planens förverkligande, men i rollen som fastighetsägare är de en annan typ av aktör, företagare. Däremot har planen justerats med resultatmål kopplade till det aktuella inriktningsmålet i övriga områden (utom landsbygden där det inte anses relevant).

Miljönämnden anser att ytterligare ett resultatmål läggs till, baserat på etappmålet inom regeringens Strategi för Levande städer: "Senast 2025 ska en majoritet av kommunerna ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter".

Svar på synpunkt i remiss

Att "ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster är en aktivitet", inte ett resultat. Därför är det inte möjligt att ta med det som ett resultatmål. Tillvaratagande och integrerande är inte en aktivitet som görs eller inte görs. Det är en aktivitet som görs i olika hög utsträckning. Det är alltså en glidande skala av tillvaratagande och integrerande. Malmö har under många decennier arbetat med tillvaratagande och integrering av stadsgrönska och ekosystemtjänster. Staden kommer i framtiden att utveckla arbetet med detta. Men det kan inte beskrivas som ett mål.

Om ambitionen är att planen i sin nuvarande form ska antas, anser miljönämnden att följande synpunkter behöver beaktas inför antagande.

1. Utgångspunkter

Den reviderade översiktsplanen (maj 2018) uttrycker betydligt högre ambitioner för grönska än den tidigare. I miljömålssystemet har det tillkommit två nya etappmål som är högst relevanta. Det vore önskvärt att arbeta in dessa ambitioner och mål.

För att understryka hur kritiskt läget är för den biologiska mångfalden borde "de planetära gränserna" nämnas. Alla vet att situationen vad gäller klimatförändringarna är riktigt illa, men enligt forskarna är läget avseende den biologiska mångfalden mycket värre än så. Miljönämnden anser därför att inriktningsmålet "Att stärka den biologiska mångfalden" saknas i tabell 1 och behöver adderas i kolumnen "Målområden i denna plan", till exempel för kommunfullmäktiges mål "en ekologiskt hållbar stad".

Svar på synpunkt i remiss

Tabell 1 har tagits bort från planen då den på ett bra sätt inte anses förtydliga texten i kapitlet.

Inriktningsmålet följs inte upp med resultatmål i planen med hänvisning till att naturvårdsplanen behandlar biologisk mångfald.

2. Vilken betydelse har stadens grönbå struktur för Malmöbornas välfärd?

Miljönämnden ifrågasätter om rubriken på kapitlet är tillräckligt tydlig. Förslagsvis borde de fyra inriktningsmålen nämnas på något sätt.

Svar på synpunkt i remiss

En rubrik med som involverar samtliga inriktningsmål bedöms bli väldigt svåräst. Detta har därför inte reviderats i dokumentet.

2.1. Gröna och blå miljöer bidrar till hälsa och välbefinnande

Forskning har visat att tillgång till gröna miljöer är hälsoutjämnande, det vill säga den har starkare positiva effekter i socioekonomiskt svaga områden än i starka. Detta är högst relevant för Malmö och borde nämnas. I bulleravsnittet bör nämnas att naturbaserade lösningar i vissa fall kan dämpa buller. Nämn ruderatmarker under kulturmiljövärden. De är en viktig del av industrimiljöer som i sin tur är en viktig del av Malmös kulturarv.

Svar på synpunkt i remiss

Planen har justerats med ett tillägg om att tillgång till gröna miljöer har störst positiv påverkan på hälsan i socialt utsatta områden.

Planens fokus är mål, inte medel. I många fall är förändrade förvaltningsmetoder ett medel för att uppnå de angivna målen. Men beskrivningen av dessa medel hör hemma i de efterföljande handlingsplanerna. Därför nämns inte att naturbaserade lösningar är ett möjligt medel för att hantera buller. Buller behandlas mer utförligt i den kommande Plan för god ljudmiljö i Malmö.

Vad som ska omfattas av beskrivningen av kulturmiljövärden är en sak för kulturförvaltningen att avgöra. Detta har därför inte reviderats i planen, men skulle kunna revideras till nästa upplaga.

2.2. Biologisk mångfald bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle

Detta kapitel borde ha mer fokus på att vi behöver bevara och utveckla naturen och den biologiska mångfalden för nuvarande och framtida generationer malmöbor, det vill säga att Malmö stad har ett stort ansvar att ta hand om den natur som finns inom våra gränser. Ett stycke om naturpedagogik hade också varit önskvärt. Stycket om skyddsåtgärder verkar inte så relevant, men det saknas ord på slutet – kanske säcken skulle knytas ihop där. I kapitlet borde det verkligen finnas ett stycke om skötsel. Biologisk kvalitet beskrivs utifrån djurs behov. För växtarter gäller rätt jordmån och rätt skötsel.

Miljönämnden efterfrågar även värdefulla biotoper för mer urbana miljöer. De som anges i kapitlet finns främst på landsbygden eller vid kusten och det vore därför önskvärt att identifiera biotoper som är värdefulla för den täta staden.

Svar på synpunkt i remiss

Planen formulerar inte resultatmål kopplat till biologisk mångfald eftersom detta behandlas i naturvårdsplanen. De biotoper som nämns är de som bedöms vara mest värdefulla och är inte bedömda utifrån geografisk placering

2.3. Malmö behöver anpassas för framtidens klimat

Miljönämnden har inte några specifika synpunkter mer än att det är positivt att både vatten och värme nämns som viktiga frågor när det gäller klimatanpassning.

2.4. Delaktighet stärker samhället

Miljönämnden har inte några synpunkter på detta kapitel.

3. Vad krävs för att nå inriktningsmålen?

På sidan 18, i stycket om kvartersmark bör det framgå att kommunen också kan påverka genom samverkansprojekt, byggherredialoger med mera.

Svar på synpunkt i remiss

Detta handlar om medel, inte ett mål. Därför tas det inte upp i planen.

Längre ner på samma sida i stycket om stråk, bör det läggas till att stråken till viss del gynnar biologisk mångfald om de utformas på rätt sätt. De har på så vis fler funktioner än att tillgodose tillgången på rekreation för Malmöborna.

Svar på synpunkt i remiss

Planen formulerar inte resultatmål kopplat till biologisk mångfald eftersom detta behandlas i naturvårdsplanen. Däremot har planen justerats så att synpunkten beskrivs i löptexten.

Till varje inriktningsmål finns det resultatmål. Dessa resultatmål är ofta formulerade med ”har ökat” och miljönämnden anser att detta blir ottydligt då det i planen saknas en baslinje. Det finns inget att jämföra med och är därför svårt att veta när måluppfyllelse sker.

Svar på synpunkt i remiss

Resultatmålen är i flera fall inte möjliga att tidsätta med den information vi har idag. Därför anser vi att det är en bättre strategi att låta nämnderna påbörja arbetet med handlingsplaner och inom ramen för dessa handlingsplaner föreslå konkreta och uppföljningsbara mål. Med ett bättre underlag kan planen revideras innan mandatperiodens slut. Vi ser det som en bättre strategi i jämförelse med alternativet att skjuta på planens antagande till dess att uppföljningsbara mål har formulerats.

3.1. Parker, naturområden och urbant vatten

Inriktningsmål Att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande – Här saknas ett resultatmål om bullerdämpande effekter.

Svar på synpunkt i remiss

Detta hör hemma i Plan för god ljudmiljö i Malmö.

Inriktningsmål Att stärka den biologiska mångfalden – Här saknas något om att restaurera och öka kvaliteten i befintliga områden med betydelse för biologisk mångfald. Det saknas också något om att skötsel bör ha ökat fokus på biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Svar på synpunkt i remiss

Detta handlar om medel, inte ett mål. Därför tas det inte upp i planen.

3.2. Gator och torg

Inriktningsmål Att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande – Här saknas att naturbaserade lösningar används för bullerdämpning och luftrening samt naturbaserade lösningar för rekreation.

Svar på synpunkt i remiss

Detta handlar om medel, inte ett mål. Därför tas det inte upp i planen.

Inriktningsmål Att stärka den biologiska mångfalden – Här saknas att en strategi för Grönytefaktor på allmän plats är framtagen.

Svar på synpunkt i remiss

Detta handlar om medel, inte ett mål. Därför tas det inte upp i planen.

Inriktningsmål Att klimatanpassa Malmö – Här saknas något om att utemiljöer ska ha utformats för att dämpa effekterna av värmeböljor. Detta är särskilt viktigt i områden nära skolor samt äldre- och vårdboenden.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är justerats i planen.

Angivet resultatmål bör justeras. Säkrare dagvattenhantering hanteras redan i skyfallsplanen. Denna plan ska istället komplettera utifrån gröna och blå värden och funktioner.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är justerat i planen.

3.3. Kvartersmark

Inriktningsmål Att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande – Det första resultatmålet bör även gälla befintliga bostadsgårdar

Svar på synpunkt i remiss

Resultatmålet är avgränsat till nybyggda gårdar med motivet att vi inom planprocessen har en liten möjlighet att påverka utformningen av bostadsgårdar. I den befintliga miljön har vi inte den möjligheten.

• Här saknas ett resultatmål om gröna väggar och tak för bullerdämpning och för att skapa hälsosamma närmiljöer.

Svar på synpunkt i remiss

Detta handlar om medel, inte ett mål. Därför tas det inte upp i planen.

Inriktningsmål Att stärka den biologiska mångfalden – Bör kompletteras med följande: ”Utemiljön på kvartersmark, inklusive fasader och tak, ...”

Svar på synpunkt i remiss

Resultatmål kopplat till biologisk mångfald har tagits bort från planen.

Inriktningsmål Att klimatanpassa Malmö – behöver kompletteras med följande: Angivet resultatmål bör

justeras. Säkrare dagvattenhantering hanteras redan i skyfallsplanen. Denna plan ska istället komplettera utifrån gröna och blå värden och funktioner.

Svar på synpunkt i remiss

Resultatmål kopplat till skyfall och dagvatten har tagits bort från planen.

Det saknas ett resultatmål: ”Utemiljön på kvartersmark, inklusive fasader och tak, har utformats för att dämpa effekterna av värmeböljor. Detta är särskilt viktigt vid skolor samt äldre- och vårdboenden”.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har delvis justerats i planen.

Inriktningsmålet Att stärka malmöbornas delaktighet och deltagande saknas. Miljönämnden saknar även kommunikationsinsatser riktade åt privata kvartersmarksägare (till exempel villaägare, bostadsrättsföreningar) att bli delaktiga i utformningen av blå och gröna miljöer.

Svar på synpunkt i remiss

Inriktningsmålet ”Att stärka malmöbornas delaktighet och deltagande” handlar om delaktighet och deltagande i gemensamma angelägenheter, till exempel planering och användning av allmän plats. Det handlar inte om miljökommunikation, något som skulle kunna vara en del av en handlingsplan inom ramen för miljönämndens arbete med att förverkliga Plan för Malmös gröna och blå miljöer.

3.4. Landsbygdens mark och vatten

Inriktningsmål Att stärka den biologiska mångfalden – behöver kompletteras med följande:

Odlingslandskapet har fått nya biotoper i form av exempelvis våtmarker och odlingsfria remsor.

Svar på synpunkt i remiss

Resultatmål kopplat till biologisk mångfald har tagits bort från planen.

Användningen av kemiska bekämpningsmedel och gödsel har minskat.

Svar på synpunkt i remiss

Detta hör hemma i en annan typ av plan.

3.5. Hav och kust

Texten om havet och kusten nämner vikten av att skapa bättre ekologiska förutsättningar i gamla hamnområden. Miljönämnden saknar i detta stycke något om rekreatiomsområden där badplatser ligger vid gamla hamnområden som inte har sanerats. Detta bör kopplas till resultatmålet.

Stycket bör även kompletteras med vikten av att verka för att minska utsläpp av miljöskadliga ämnen när det gäller sjöfart och dagvatten.

Svar på synpunkt i remiss

Detta hör hemma i en annan typ av plan.

Inriktningsmål Att stärka den biologiska mångfalden – Här saknas ett resultatmål om livskraftiga älgräsängar.

Svar på synpunkt i remiss

Resultatmål kopplat till biologisk mångfald har tagits bort från planen. Däremot har det lagts till i löptexten.

Inriktningsmål Att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande – behöver kompletteras med följande:

- Ett resultatmål om badplatser med god badvattenkvalitet bör adderas.

Svar på synpunkt i remiss

Detta innefattas i resultatmålet ” Malmös offentliga gröna och blå miljöer har en storlek, form och utformning som är anpassad för att uppnå en hög kvalitet och tillgänglighet för olika typer av brukare, olika tillfällen och årstider” samt ”Tillgänglighet till, och användbarhet av, havet och kusten för rekreation har ökat”

- Ett resultatmål om att minska utsläpp av miljöskadliga ämnen i havet samt om saneringen av hamnområden.

Svar på synpunkt i remiss

Detta hör hemma i en annan typ av plan.

3.6. Stråk och kopplingar

Inriktningsmål Att stärka den biologiska mångfalden saknas. Miljönämnden vill även att följande resultatmål bidrar till måluppfyllelsen av inriktningsmålet: Gröna och blå stråk och kopplingar har utformats så att de i möjligaste mån gynnar biologisk mångfald.

Svar på synpunkt i remiss

Stråk för människors rekreativa användning av staden är något helt annat än stråk för biologisk mångfald. För människors användning av staden krävs det olika typer av fysiska och mentala hinder hanteras. Olika djur- och växtgrupper har helt olika krav för att kunna expandera och ta staden i anspråk. Det är stor skillnad på fåglars, grodors och vitsippors krav. Därför är det inte meningsfullt att behandla alla dessa olika krav i samma typer av stråk.

4. Hur ska planen genomföras och följas upp?

Miljönämnden anser att ansvariga nämnder bör pekas ut för genomförande och uppföljning av alla resultatmål. Om målen följs upp via handlingsplaner är det viktigt att dessa synkroniseras mellan nämnderna, både när det gäller ansvar och transparens för genomförandestatus. Det bör även finnas en beställargrupp, styrgrupp och arbetsgrupp för genomförande och uppföljning av planen och dess mål. Indikatorer borde finnas på plats innan planen antas för att resultatmålen ska kunna gå att följa upp. Om inte, ska det anges när och av vem som indikatorerna ska tas fram.

Svar på synpunkt i remiss

Vi anser att det är tydligast om ansvaret för att ta fram handlingsplaner tas som ett explicit fullmäktigebeslut snarare än att det står ansvariga nämnder i planen som sedan antas av kommunfullmäktige. Erfarenheterna från arbetet med att förverkliga Skyfallsplanen genom handlingsplaner visar att det är bättre att fullmäktige tar ett separat beslut om ett ge berörda nämnder i uppdrag att ta fram handlingsplaner.

Som påtalats tidigare, anser miljönämnden att stadsbyggnadsnämnden också bör vara ansvarig nämnd vid genomförandet av planen.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har justerats i planen.

Vidare saknar miljönämnden tidsaspekten i planen. När ska den uppdateras? Hur länge ska den gälla? När ska resultatmålen vara uppfyllda? Miljönämnden har som förslag att planen uppdateras när nästa översiktsplan är under framtagande. På så vis tydliggörs målkedjan och planen riskerar inte att halka efter mer än nödvändigt.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har reviderats i planen. Vi föreslår att planen revideras parallellt med aktualiseringen av översiktsplanen.

5. Konsekvenser och målkonflikter

Att bygga en funktionsblandad grön och tät stad har som anges i planen sina utmaningar. Men genom förvaltningsövergripande samverkan och kreativt tänkande kan flertalet av konflikterna lösas och istället kan mångfunktionella lösningar skapas.

6. Övriga synpunkter

- Språkligt – se över tempus i resultatmålen. Kalla inte delaktighet för en ekosystemtjänst. På sidan 13 tar meningen plötsligt slut.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har reviderats i planen.

- Layout – faktarutorna bör inte, för läsvänlighetens skull, ha samma färg som rutorna med inriktningsmål.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har reviderats i planen.

Vad hände med kartunderlaget som fanns i förra versionen? Miljönämnden anser att det verkade väldigt bra.

Svar på synpunkt i remiss

Kartunderlaget ligger numera i GIS i stället för i planen, och ska tillgängliggöras i det interna kartverktyget. Det beror dels på att det är mer lättillgängligt i GIS, dels för att det ska vara uppdaterat så att det är aktuellt.

En ekosystemtjänstkartläggning (på översiktlig nivå) för kommunen borde göras. Kan en sådan inkluderas i denna plan eller tas fram som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen?

Svar på synpunkt i remiss

Det finns ett stort antal ekosystemtjänster. Att kartlägga samtliga - även på en översiktlig nivå - är ett oerhört stort arbete. En sådan kartläggning skulle dessutom behöva upprepas regelbundet för att inte förlora i aktualitet. Samtidigt finns det redan bra kartläggningar eller underlagsmaterial som beskriver ett urval av ekosystemtjänster, till exempel biologisk mångfald, matproduktion, rekreation och vattenfördröjning. Vi anser därför att det är bättre att identifiera de enskilda kartläggningar som är viktiga för att komplettera de befintliga kartläggningarna. Detta är en möjlig uppgift för miljönämnden inom ramen för nämndens arbete med en handlingsplan för att förverkliga Plan för Malmös gröna och blå miljöer.

Miljönämnden efterfrågar en tydligare strategi på hur kommunikationen för de gröna och blå miljöerna kan förbättras. Det krävs utbildning både internt och externt för att belysa värdet av att exempelvis träd så långt som möjligt ska bevaras eller varför ängsmarken inte klipps i syfte att gynna den biologiska mångfalden.

Svar på synpunkt i remiss

Det är viktigt att kommunicera de gröna värdena, men strategier och motsvarande hör hemma i handlingsplaner och behandlas därför inte i denna plan.

Användandet av Balanseringsprincipen bör finnas med som ett resultatmål.

Svar på synpunkt i remiss

Balanseringsprincipen är ett medel, inte ett mål. Därför tas den inte upp i planen.

Miljönämnden önskar att planen förtydligar vad som är möjligt att reglera i detaljplan, villkor i bygglovsförfarandet samt vad som sköts under driftfasen. Dessa olika skeden har olika möjligheter att påverka de gröna och blå miljöerna i Malmö.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är en sak för stadsbyggnadsnämnden att utreda i den handlingsplan eller de aktiviteter som de väljer att göra för att förverkliga planen.

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende. Gröna och blå miljöer har många positiva effekter på oss människor. Ett fungerande ekosystem möjliggör att kommande generationers möjlighet att leva och verka i Malmö inte äventyras.

Servicenämnden

Generella synpunkter

Servicenämnden ställer sig bakom intentionerna i Plan för Malmös gröna och blå miljöer. Planen är kort och koncis med tydliga inriktningsmål och resultatmål. Den är överlag väl genomarbetad och strukturerad. Servicenämnden har valt att strukturera sitt svar punktvis utifrån rubriksättning i planen med hänvisning, förslag och motivering utifrån de riktlinjer som angavs i följebrevet.

Innehåll

Servicenämnden föreslår att ändra till ”2 Vilken betydelse har stadens grönbå struktur för Malmöbornas välfärd”.

Justeringen är viktig eftersom nuvarande kapitelrubrik inte motsvarar rubriken i dokumentet.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är justerat i planen.

Kapitel 1. Inledning

Servicenämnden föreslår att information om hur ofta planen ska revideras läggs till. Justeringen är viktig då detta ska preciseras enligt styrdokumentet Riktlinjer för utformning av Malmö stads styrdokument.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är justerat i planen.

Utgångspunkter

Nämnden anser att Plan för Malmös vatten bör nämnas under Styrande mål och relation till andra dokument.

Justeringen är viktig då Hav och kust är en av de miljöer som tas med i planen. Även under rubriken Avgränsningar hade det varit lämpligt att finna något kring denna överlappning.

Svar på synpunkt i remiss

Plan för Malmös vatten är inte ett styrande dokument utan ett kunskapsunderlag. Därför nämns planen inte.

Nämnden anser vidare att en konkretisering av planen behövs där det tydligt framgår att planen följs av en handlingsplan med tillhörande kostnadsanalys.

Justeringen är viktig då servicenämnden anser att för att realisera planens intentioner bör planerade aktiviteter, vad som ska göras, när det ska göras, vem som är ansvarig och hur uppföljningen ska gå till preciseras framöver.

Svar på synpunkt i remiss

Vi anser att det är tydligast om ansvaret för att ta fram handlingsplaner tas som ett explicit fullmäktigebeslut snarare än att det står ansvariga nämnder i planen som sedan antas av kommunfullmäktige. Erfarenheterna från arbetet med att förverkliga Skyfallsplanen genom handlingsplaner visar att det är bättre att fullmäktige tar ett separat beslut om ett ge berörda nämnder i uppdrag att ta fram handlingsplaner.

Kapitel 2. Vilken betydelse har stadens grönblå struktur för malmöbornas välfärd?

Servicenämnden föreslår att ”fruset vatten” bör omnämnas i text eller framgå tydligare i bild. Justeringen är viktig då ”gröna och blå miljöer” inte med automatik för tankarna till pulka-backar och skridskoåkning men är ett uppskattat bidrag till hälsa och välmående vissa vintrar.

Svar på synpunkt i remiss

Detta omfattas av resultatmålet ”Malmös offentliga gröna och blå miljöer har en storlek, form och utformning som är anpassad för att uppnå en hög kvalitet och tillgänglighet för olika typer av brukare, olika tillfällen och årstider”

Biologisk mångfald bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle

Servicenämnden vill uppmärksamma om att det i sista stycket om skyddsåtgärder finns en ofullständig mening.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har justerats i planen.

Delaktighet stärker samhället

Servicenämnden föreslår att texten runt meningen ”Barn ska ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i de beslut som berör dem” ska utvecklas. Till exempel kan inflytande kring gröna miljöer så som bostadsgårdar, förskolegårdar, skolgårdar och idrottsmiljöer utvecklas. Justeringen är viktig eftersom intentionen är angelägen och gruppen är underrepresenterad vad gäller inflytande. Så som meningen är formulerad i dag upplever nämnden den som löst och det hade blivit bättre om den hade skrivits på ett tydligare sätt. Nämnden ser gärna att man även överväger möjligheten att lägga till ett inriktningsmål att stärka barns delaktighet och deltagande under Kvartersmark. Nämndens förslag är ”Resultatmål: Barn har haft möjlighet att påverka nybyggda utemiljöer i de fall barn är primär brukare”.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är delvis justerat i planen. Barns direkta inflytande fungerar bäst när det gäller beslut som ligger nära i tiden, det vill säga förändringar som kan genomföras i direkt anslutning till att barnen har deltagit i en beslutsprocess.

När det gäller barns inflytande på privat mark har kommunen bäst förutsättningar att påverka fastighetsägare genom goda exempel.

Nämnden anser även att det är viktigt att beakta ansvarsfrågan kring skötseln av ytorna när fler involveras. Detta då fler aktörer i det offentliga rummet kräver tydliga avgränsningar om vem som ansvarar för drift och underhåll, så att ytorna sköts.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är relevant, men svårt att behandla i planen. Det finns en pågående diskussion om detta bland annat när det gäller Lindängen.

Kapitel 3. Vad krävs för att nå inriktningsmålen?

Servicenämnden föreslår att man ändrar meningen ”Kommunen kan påverka de gröna och blå frågorna på kvartersmark, dels genom planläggning i nya områden och dels genom att genomföra goda exempel på kommunal ägd mark” till ”Kommunen kan påverka de gröna och blå frågorna på kvartersmark, dels

genom planläggning i nya områden och dels genom att genomföra goda exempel på kommunal ägd mark och genom att hålla en generell hög standard.”

Justeringen är viktig då en hög standard på den stora bulken av kommunala fastigheter bör anses vara nog så viktigt som att genomföra goda exempel.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har justerats i planen.

Landsbygdens mark och vatten

Servicenämnden anser att man bör lägga till en skrivning i den inledande texten om att ställa om ytterligare mark till ekologisk produktion som ett led i att gynna den biologiska mångfalden.

Justeringen är viktig då den redan finns antagen som mål i miljöprogrammet och eftersom kommunen står som ägare för hälften av kommunens jordbruksmark. Dessutom finns det kommunala mål om 100 procent ekologisk mat inom organisationen.

Svar på synpunkt i remiss

Detta är viktigt, men frågan bör regleras i en annan plan.

Kapitel 4. Hur ska planen genomföras och följas upp?

Servicenämnden föreslår att några av de indikatorer som avses att följas upp i planen preciseras.

Justeringen är viktig då resultatmålen är övergripande i sin karaktär och det hade varit givande med exempel på indikatorer.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har delvis justerats i planen.

Kapitel 5 Konsekvenser och målkonflikter

Servicenämnden föreslår att konsekvenser för barn framgår i kapitlet med beskrivning av hur barn och ungas intressen beaktas i Plan för Malmös gröna och blå miljöer.

Justeringen är viktig då konsekvenser för barn tydligt bör framgå vid alla kommunala beslut.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har justerats i planen.

Nämnden föreslår att ändra meningen ”En stärkt kollektivtrafik och ett utbyggt cykelvägnät kräver utrymme, vilket minskar möjligheterna att skapa gröna gatumuljöer” till ”En stärkt kollektivtrafik och ett utbyggt cykelvägnät kräver utrymme, vilket kan minska möjligheterna att skapa gröna gatumuljöer om man inte medvetet tar utrymme från andra hårdgjorda ytor som tidigare upplåtits åt bilen.”

Justeringen är viktig då det i många fall är fråga om prioritering.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har inte justerats i planen eftersom den ursprungliga meningen redan beskriver målkonflikten.

Servicenämnden föreslår även att ändra sista meningen på sidan ”Förändringar kan därför bara ske i den takt som respektive aktörs anslag tillåter” till ”Förändringar kan därför bara ske i den takt som respektive

aktörs budget tillåter.” Justeringen är viktig eftersom servicenämnden inte är anslagsfinansierad. För att utveckla våra fastigheter enligt planens intention krävs att hyresgästen förstår och är beredd att betala för mervärdet. Detta innebär att kunskaps- och motivationshöjande arbete med planens förankring kommer att behövas i Malmö stad.

Svar på synpunkt i remiss

Detta har justerats i planen.

MKB Fastighets AB

Inriktningen i planen är i linje med det arbete MKB Fastighets AB bedriver avseende blåa och gröna frågor för att nå en grön och tät stad. MKB:s inställning är att göra bra miljöer för människorna som bor hos oss vilket korrelerar med mål 1 "Att främja malmöbornas hälsa och välbefinnande" och mål 4 "Att stärka malmöbornas delaktighet och deltagande". Samt att detta ska vara utfört på ett sätt som också gynnar miljöfrågor som tex biologisk mångfald och klimatanpassning vilket korrelerar med mål 2 "Att stärka den biologiska mångfalden" och mål 3 "Att klimatanpassa Malmö".

Avseende kapitlet 5 "Konsekvenser och målkonflikter" instämmer MKB i att målkonflikter kan finnas mellan planens olika mål och andra frågor, däribland det fortsatta bostadsbyggandet för att möta bostadsbristen. Vi delar därför att det krävs noggrann analys av var olika mål kan förverkligas med minst konflikter. Vi vill också trycka på att en nyckel för planens förverkligande är en öppenhet för nytänk i hur målen förverkligas och hur målkonflikter löses. En fråga kan vara hur tex olika kvartersmark sinsemellan och/eller tillsammans med gatu-och parkmark kan stärka varandra, genom att tex olika ytor specialiseras och de tillsammans då totalt når fler mål och mer ekosystemtjänster för de som bor och vistas där på ett effektivare sätt än om varje yta ska optimeras för alla målen.